

R O M Â N I A

CURTEA DE APEL TÂRGU MUREȘ

SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

Cod ECLI ECLI:RO:CATGM:2018:005.001701

Dosar nr. 1998/96/2017

Nr. de înregistrare ca operator de date cu caracter personal - 3132

DECIZIA NT.1701R

Ședința publică din 27 septembrie 2018

Completul compus din:

PREȘEDINTE: Tanka Attila

Judecător: Szasz Robert Mihai

Judecător: Mariana Făgărășan

Grefier: Moldován-Horváth Zsuzsánna

Pe rol pronunțarea asupra recursului declarat de pârâțul **PRIMARUL ORAȘULUI BĂILE TUȘNAD**, cu sediul în Băile Tușnad, strada Olt, nr.63, județul Harghita, în contradictoriu cu reclamanta **ASOCIAȚIA CIVICĂ PENTRU DEMNITATE ÎN EUROPA (ADEC)**, cu sediul în București, Bulevardul Camil Ressu, nr.68, împotriva Sentinței civile nr. 214/14 februarie 2018, pronunțată de Tribunalul Harghita, în dosarul nr. 1998/96/2017.

În lipsa părților.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, care învederează că mersul dezbaterilor au fost consemnate în încheierea de ședință din data de 19 septembrie 2018, când s-a amânat pronunțarea pe data de azi.

CURTEA DE APEL,

Deliberând asupra recursului de față, se constată că prin sentința civilă nr. 214/14 februarie 2018, pronunțată de Tribunalul Harghita, în dosarul nr. 1998/96/2017 s-a respins excepția inadmisibilității acțiunii, invocată de pârât prin întâmpinare.

S-a admis acțiunea formulată de reclamanta **ASOCIAȚIA CIVICĂ PENTRU DEMNITATE ÎN EUROPA**, în contradictoriu cu pârâțul **PRIMARUL ORAȘULUI BĂILE TUȘNAD**.

A fost obligat pârâțul să îndepărteze de pe sediul Primăriei orașului Băile Tușnad inscripția „Kozseghaza” și inscripția „Townhall”.

A fost obligat pârâțul să plătească reclamantei cheltuieli de judecată în cuantum de 1050 lei reprezentând onorariu avocațial și taxă judiciară de timbru.

Împotriva acestei hotărâri în termen legal a declarat recurs pârâțul **PRIMARUL ORAȘULUI BĂILE TUȘNAD**, solicitând admiterea recursului, schimbarea totală a sentinței de fond și după rejudecare, admiterea recursului pe fondul acestuia și respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, obligarea intimitei la suportarea cheltuielilor de judecată ocazionate de prezenta cauză atât în fața instanței de fond cât și în recurs.

În motivele de recurs, pârâțul a învederat faptul că sentința pronunțată de instanța de fond este nelegală, neîntemeiată, dată cu interpretarea greșită a prevederilor legale, a Cartii

Europene a limbilor minoritare și însuși a principiilor europene din domeniu, precum și cu încălcarea evidentă și flagrantă a articolului 6 din Convenția europeană a drepturilor Omului, privind dreptul la un proces echitabil dată de un complet de judecată independent și obiectiv. Instanțele de judecată asistă la un asalt bine cugetat împotriva comunității maghiare din Transilvania, toate procesele intentate de reclamanta-intimat sunt îndreptate împotriva comunității maghiare din Transilvania la care participă și asistă instanțele de judecată din Transilvania. În procesele îndreptate împotriva comunității maghiare instanțele de judecată manifestă un subiectivism și o parțialitate nejustificată în favoarea reclamantului-intimat, asociația civică pentru demnitate în Europa. Dreptul la un proces echitabil este în mod flagrant și evident încălcat, mai mult, așa cum justifică marea majoritate a hotărârilor pronunțate în cauzele intentate pentru îndepărtarea drapelului și pentru îndepărtarea denumirilor „Varoshaza”, instanțele din România din cauza parțialității manifestată în cursul proceselor nu pot asigura o judecată neutră ci apără în mod indirect asociația și se lasă influențate de „problemele interetnice generate în mod artificial de viața politică în Transilvania „. Aceste probleme nu există în realitate, afișarea denumirilor în limba maghiara prin denumirea „ Varoshaza „, nu este una recentă, aceste denumiri au existat și înainte de 1989, mai mult începând din 1920 până în prezent au existat și au fost afișate, însă pare că paleta drepturilor comunității maghiare era mai largă înainte de 1989, cum trece timpul politica și instanțele de judecată interpretează legile aplicabile în domeniu în defavoarea comunității maghiare prin diminuarea sferei drepturilor acestei comunități. La acest fenomen contribuie și reclamantul-intimat prin procesele nenumărate intentate de aceasta împotriva drepturilor și intereselor legitime ale comunității maghiare.

Recurentul-pârât a subliniat faptul că dreptul la un proces echitabil este în mod flagrant și evident încălcat de instanța de fond, instanța de judecată în problemele ce țin de comunitatea maghiara nu poate asigura o judecată imparțială și independentă. Pentru a putea asigura o judecată independentă și imparțială completul de judecată ar trebuie să se ridice într-o ipostură neutră, parcă nu ar fi de etnie română, ci de o alta etnie, din această ipostură neutră ar putea să judece cauza în mod imparțial și independent. Instanța de fond în mod sigur că nu a asigurat o judecată independentă și imparțială, nu s-a ridicat într-o ipostură neutră față de ambele părți ale dosarului.

Recurentul-pârât a solicitat ca instanța de recurs să judece cauza dintr-o ipostură neutră pentru ambele părți ale dosarului, și să justifice această ipostură în motivarea pe care o va da prezentului recurs.

Conform art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului Dreptul la un proces echitabil prevede următoarele: „ 1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. „

În opinia recurentului-pârât instanța de fond a încălcat prevederile art. 6 din CEDO, încălcând principiul imparțialității și independenței judecătorului, ceea ce reiese cu certitudine din modalitatea superficială de abordare a aspectelor invocate și dezvoltate pe larg în întâmpinare de către recurenta-intimat, precum și din motivarea concretă a instanței de fond, cum că denumirea „ Varoshaza „, și „ Townhall „, nu își găsesc justificare în nici o dispoziție legală internă sau comunitară, fără a arăta însă din ce cauza nu își găsesc aplicarea în normele indicate. Mai mult cu privire la unele aspecte invocate în întâmpinare instanța de fond chiar nu reflectă deloc, deși trebuie să se pronunțe cu privire la toate aspectele și criticile invocate în întâmpinare de către pârât. Vezi Cauza Albina contra României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pct. 30 și 31 : „, 30. Curtea reamintește că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Intrucât Convenția nu are drept

scop garantarea unor drepturi teoretice sau iluzorii, ci drepturi concrete și efective (Hotărârea Artico împotriva Italiei, din 13 mai 1980, seria A, nr. 37, p. 16, paragraful 33), acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt în mod real "ascultate", adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Altfel spus, art. 6 implică mai ales în sarcina "instanței" obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și al elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța [Hotărârea Perez împotriva Franței (GC), Cererea nr. 47.287/99, paragraful 80, CEDH 2004-I, și Hotărârea Van der Hurk împotriva Olandei, din 19 aprilie 1994, seria A, nr. 288, p. 19, paragraful 59]. În speță, Curtea observă că în apel Tribunalul Brăila a respins acțiunea reclamantului, motivând că întregul imobil pe care îl moștenise intrase în mod legal în patrimoniul statului, fără însă să analizeze, spre deosebire de judecătoria, probele depuse la dosar de către reclamant sau să respingă motivat, dacă era cazul, pe cele pe care le-ar fi apreciat drept nepertinente." În continuarea motivării Curtea Europeană a Drepturilor Omului statuează la pct. 34. „ Conform jurisprudenței Curții, noțiunea de proces echitabil presupune ca o instanță internă care nu a motivat decât pe scurt hotărârea sa să fi examinat totuși în mod real problemele esențiale care l-au fost supuse, și nu doar să reia pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (Hotărârea Helle împotriva Finlandei, din 19 decembrie 1997, Culegere de hotărâri și decizii 1997 - VIII, p. 2.930, paragraful 60). În cauza de față, simplul fapt că instanța de recurs - Curtea de Apel Galați - a reamintit hotărârile adoptate în speță de către instanțele inferioare și argumentele în baza cărora acestea s-au întemeiat nu putea să o scutească de obligația de a examina problemele ridicate în recurs de către reclamant (paragraful 16). Aceasta s-ar fi justificat cu atât mai mult cu cât instanțele inferioare ale căror hotărâri au fost rezumate de către Curtea de Apel Galați ajunseseră la concluzii radical diferite, Curtea de Apel Galați fiind astfel la rândul său chemată să hotărască în ultimă instanță și să pronunțe o hotărâre definitivă și irevocabilă. În aceste condiții, Curtea nu poate subscrie argumentului prezentat de Guvern, conform căruia motivele pentru care curtea de apel a respins recursul reclamantului se regăseau în Hotărârea din 8 septembrie 1999, analizată în ansamblul său (paragraful 28). În orice caz, în opinia recurentului-pârât trebuie subliniat că instanța de recurs - Curtea de Apel Galați - nu numai că a omis să răspundă argumentelor invocate de reclamant în recurs, dar nici nu a indicat că și-ar fi însușit motivele prezentate de către instanțele inferioare (a se vedea, per a contrario, Hotărârea Helle, anterior citată, paragraful 56). Nimic din hotărârea curții de apel nu conduce la concluzia că aceasta și-ar fi însușit în mod real motivele pe care instanța inferioară, Tribunalul Brăila, și-a întemeiat soluția și că nu ar fi identificat vreun argument nou pentru a respinge această motivare (a se vedea, per a contrario, Hotărârea Helle, anterior citată, paragraful 59). Motivarea corectă și amplă a hotărârii judecătorești este sarcina legală a instanței de judecată, ceea ce în prezenta cauză nu s-a întâmplat, pur și simplu instanța de fond afirma că denumirile „ Varoshaza „ și „ Townhall „, nu își găsesc justificare în nici o dispoziție legală internă sau comunitară. Mai mult, instanța a interpretat în mod evident greșit și chiar nelegal principiul consacrat în art. 7 pct.2 din Carta Europeană a limbilor regionale și minoritare, destinate să promoveze egalitatea între vorbitorii limbilor minoritare și restul populației. Instanța de fond dă un alt înțeles, greșit și nelegal al acestui principiu, în sensul că „ din interpretarea per a contrario a acestui principiu, rezultă că măsurile speciale care nu promovează egalitatea între vorbitorii limbii minoritare și restul populației reprezintă un act de discriminare „. Instanța nu explică raționamentul acestei motivări, instanța nu explică din ce cauza inscripționarea cu denumiri ca de exemplu „ Varoshaza „ și „ Townhall „, ar reprezenta un act de discriminare, care nu ar promova egalitatea între vorbitorii limbii minoritare și restul populației. Motivarea dată de instanța de fond este una absolut haotică, fără vreun temei legal, poate fi considerată ca hotărârea judecătorească chiar este dată fără temei legal și fără motivare corespunzătoare din partea instanței de judecată.

Recurentul-pârât a susținut că asociația reclamantă în primul și în primul rând nu are nici un interes de a intenta un asemenea proces și îi lipsește calitatea procesuală activă în ce privește promovarea prezentei cererii de chemare în judecată.

În continuare recurentul-pârât a invocat :

- excepția lipsei calității procesuale active a reclamantului-intimat în ce privește intentarea cererii de chemare în judecată, astfel conform art. 32 din Cod procedură civilă raportat la art. 1 alin 1 din Legea contenciosului administrativ, precum și

- excepția lipsei de interes al asociației în promovarea cererii de chemare în judecată;

Recurentul-pârât a arătat că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut în cauza Golder contra Marii Britanii și Irlandei de Nord din 21 februarie 1975, că pot fi aduse restricții dreptului de acces la justiție prin reglementarea statelor membre, reglementare care poate varia în timp și în spațiu în funcție de resursele comunității și nevoile indivizilor. Astfel fiind, legiuitorul român a instituit condiții imperative în exercitarea acțiunii în contencios administrativ. Așa cum rezultă din formularea Legii nr. 554/2004 reglementarea legală consacră o categorie a contenciosului subiectiv, în sensul că prin promovarea acțiunii reclamanta trebuie să urmărească realizarea unui drept subiectiv sau un interes legitim personal art. 2 alin. 1 lit. p. În mod excepțional legea lasă posibilitatea introducerii ca sa nu fie declarate inadmisibile, cererilor care se bazează pe un interes legitim public, însă cu condiția ca afirmarea încălcării acestuia să aibă un caracter subsidiar față de invocarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim privat, în condițiile art. 8 alin. 1 din Legea nr. 554/2004. Această restricție în exercitarea acțiunii în contencios administrativ își are raționamentul în stoparea și / sau eliminarea acțiunilor populare - cauzele, promovate de asociația reclamantă pe bandă rulantă, despre care a făcut referire la începutul recursului, la fel cum este și prezenta cauză - aceste acțiuni sunt înaintate de diverse persoane de drept privat care nu își pot justifica, o vătămare a unui drept sau interes legitim privat, și ca atare își întemeiază acțiunile pe vătămarea unui interes public. Asociația - reclamantă nu își poate justifica o vătămare a unui drept sau interes legitim privat al asociației, invocarea unui interes general în abstracto este în contradicție cu art. 6 din Convenția Europeană a drepturilor omului, precum și cu art. 2 și art. 8 din Legea nr. 554/2004. Decizia nr. 66 din 15.01.2009 a Curții Constituționale a României a stabilit în mod expres următoarele: „ persoanele juridice de drept privat nu pot invoca direct interesul legitim public, ci numai subsidiar, pe calea unor capete ele cereri distincte, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge din încălcarea unui drept subiectiv sau unui interes legitim privat „.

Statutul asociație reclamantă are ca scop determinat acționarea în justiție pentru respectarea drepturilor și libertăților cetățenești. Însă această prevedere statutară nu justifică un drept și un interes legitim al acesteia de a promova acțiuni pe bandă rulantă de îndepărtare a unor denumiri/inscripții de a îndepărta steagurile regionale ele pe clădiri. Aceste acțiuni sunt acțiuni îndreptate în mod cugetat și pregândit împotriva comunității maghiare mai ales din zona secuilor, județul Mureș, Harghita și Covasna.

Recurentul-pârât a subliniat faptul că solicită ca instanța de recurs să facă trimitere în mod expres la argumentele invocate mai sus, să indice, în caz de respingere a recursului pretinsul drept și/sau interes legitim privat al asociației din care decurge încălcarea dreptului/interesului legitim public.

Dan Tanase președintele asociației reclamante s-a făcut vestit prin acțiunile promovate pe bandă rulantă îndreptate împotriva comunității maghiare din Transilvania, este o persoana care prin acțiunile sale instigă la ură și discriminare împotriva comunității maghiare din zonele sus amintite. Recurentul-pârât a amintit faptul că în zona de graniță României - Ungariei în localitățile limitrofe de exemplu. Gyula, Apateu, pe fiecare clădire a instituțiilor publice figurează denumirea oficială a instituției în limba maghiara și în limba română, sunt arborate steagurile oficiale ale Ungariei și României În Ungaria nu sunt

promovate pe bandă rulantă acțiuni care se îndreaptă împotriva comunității române din Ungaria în vederea îndepărtării denumirilor oficiale ale instituțiilor în limba română, precum și în vederea îndepărtării steagului oficial al României de pe clădirile instituțiilor publice.

Pe fondul cauzei, recurentul-pârât a solicitat admiterea recursului, și pe cale de consecință, respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată și nelegală.

Autoritatea publică locală din Băile Tușnad respectă cu strictețe reglementările legale privitoare la folosirea limbii române precum și a limbii minorităților naționale în administrația publică în concordanță cu prevederile art. 76 din Legea nr. 215/2001 și art. 12 din H.G. nr. 1206/2001. Există două denumiri, respectiv în limba română și în limba maghiara pe două plăcuțe de aceeași dimensiune a Primăriei și a Consiliului Local Băile Tușnad.

Pe lângă această inscripționare există pe clădirea Primăriei o informație de interes public care apare în limba română, limba maghiară și limba engleză, anume Primărie - Varoshaza - Townhall.

Recurentul-pârât a susținut faptul că aceasta informație deservește în totalitate interesul public al locuitorilor, în schimb, însă reclamantul-intimat nu are nici un interes legitim de a promova prezenta acțiune. Informația de interes public oferită cetățenilor români de etnie română și de etnie maghiară este una corectă, în clădire funcționează Primăria Orașului Băile Tușnad, respectiv; Varoshaza. Dacă privim dicționarele administrative român - maghiar ediția de Fazakas Emese publicat de Anyanyelvapolok Erdelyi Szovetsege din anul 2002, pagina 297 sintagmei „ primărie „ corespund următoarele termene în limba maghiara „ polgarmesteri hivatal „ „ varoshaza „ și „ kozseghaza „. În dicționarul juridic român - maghiar editat de dr. Hegedus Sandor, Kiss Andras și dr. Nemeș Istvan publicat de kriterion Konyvkiado din anul 1978 în București, la pagina 262 sintagmei „ primărie „ corespund următoarele sintagme „ polgarmesteri hivatal”, „ varoshaza”, și „ kozseghaza,, iar în dicționarul român - maghiar editat de Hegedus Sandor, Kiss Andras și Nemeș Istvan publicat de Kriterion Konyvkiado din anul 2006 în Cluj Napoca la pagina 266 sintagmei „ primărie „ corespund sintagmele „ polgarmesteri hivatal,, „ varoshaza „ și „ kozseghaza „. În ceea ce privește invocarea încălcării art.13 din Constituție recurentul pârât a arătat că potrivit art. 16 din Constituția României cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice și aceștia au dreptul de a fi informați și în limba lor maternă prin amplasarea inscripției în discuție fiind respectat tocmai acest principiu. Altfel, cetățenii români de etnie maghiară sunt și rămân cetățeni de rangul II din România. În temeiul art. 1 și art. 2 și art. 6 din legea nr. 500 din 2004 este legal afișarea de către o autoritate publică locală unei informații de interes general atât în limba română cât și în alte limbi. Interesul asociației reclamante prin afișarea acestor denumiri în mod real și obiectiv nu este încălcat, dar dacă instanța de recurs consideră că este încălcat recurentul-pârât a solicitat să se indice în mod concret cum și prin ce modalitate este încălcat interesul privat al asociației prin această inscripționare a unei informații de interes general. În acest sens s-a pronunțat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării prin hotărârea nr. 215 din 01.09.2010 într-o cauză similară, care a specificat că nu există prevedere legală prohibitivă în acest sens, subliniindu-se totodată că în lipsa unui temei legal special este insuficientă invocarea unui temei legal general precum și art. 1 alin. 3 și art. 19 alin 1 din Legea nr. 340 din 2004.

Recurentul-pârât a solicitat efectuarea unei adrese către Institutul de Lingvistică al Academiei Române sau către Academia Maghiară din Ungaria, în vederea solicitării unei opinii științifice în ce privește denumirea afișată pe clădirea primăriei, în sensul de a interpreta termenul de Kozseghaza și de a solicita explicații în ce privește conținutul acestei denumiri. Proba științifică va putea fi solicitată Academiei Maghiare - Magyar Tudományos Akademia, Nyelvtudományi Intezet.

Recurentul-pârât a considerat necesară și utilă soluționării prezentei cauze solicitarea unei opinii științifice din partea academiei sau numirea unui expert în domeniul lingvistic pentru clarificarea accepțiunii denumirii de Kozseghaza.

La data de 2 mai 2018 reclamanta ASOCIAȚIA CIVICĂ PENTRU DEMNITATE ÎN EUROPA (ADEC), a depus la dosar întâmpinare, solicitând respingerea recursului ca nefondat și obligarea pârâtului-recurent la plata cheltuielilor de judecată la fond și recurs.

În considerentele întâmpinării reclamanta a învederat faptul că pagini întregi de speculații ale apărătorului pârâtului nu pot fi considerate argumente valide pentru a formula recurs în prezenta speță.

În opinia intimătei-reclamante, primele 7 pagini ale cererii de recurs depus de pârâtul recurent reprezintă simple speculații și analize ale unor spețe care nu au absolut nicio legătură cu prezenta cauză.

Cu privire la invocarea excepției lipsei calității procesuale active a reclamantei precum și la invocare excepției lipsei de interes a ei în promovarea prezentei acțiuni în contencios administrativ intimata-reclamantă a solicitat să se respingă ca fiind nefondate.

Așa cum prevede legea, interesul sau dreptul vătămat poate fi atât privat cât și public, or în cazul de față organizația reclamantă a acționat pentru respectarea unui interes general/public în acord cu scopul existenței sale, respectiv respectarea Constituției și a legislației de către o autoritate publică în ceea ce privește amplasarea unor inscripții pe o clădire publică.

Intimata-reclamantă a susținut faptul că interesul fiind unul public, este evident că nu este vorba despre lezarea vreunui drept al asociației, ci despre unul general. Organizația reclamantă a acționat pentru apărarea dreptului cetățenilor români la o corectă informare, relativ la acțiunea pârâtului prin care, sfidându-se Constituția și legile Statului Român, s-a creat falsa reprezentare publică a faptului că limba maghiară și limba engleză ar avea în România același statut oficial cu limba română.

În opinia intimătei-reclamante orice cetățean poate solicita respectarea Constituției și a prevederilor legale privind inscripționarea unor clădiri publice, apărarea interesului general/public fiind atributul tuturor cetățenilor și cu atât mai mult al unei organizații ale cărei scopuri sunt tocmai apărarea drepturilor și libertăților cetățenești, așa cum este și asociația reclamantă.

Având în vedere prevederile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ și raportându-ne la art.5 alin. (3), lit. f) din Statutul ADEC, rezultă fără tăgadă faptul că organizația reclamantă justifică interesul cerut de lege pentru promovarea acțiunii, în condițiile în care aceasta are ca scop promovarea justiției și apărarea drepturilor și libertăți or fundamentale ale omului și poate deschide acțiuni în justiție pentru obligarea autorităților și instituțiilor publice la respectarea Constituției și a celorlalte acte normative.

Intimata-reclamantă a subliniat faptul că, interesul ei este mai mult decât justificat iar calitatea procesuală, activă a intimătei-reclamante este mai mult decât evidentă, drept pentru care a solicitat să se respingă invocarea inexistenței unui interes legitim al ei, și lipsa calității procesuale active a ei în prezenta cauză.

În opinia intimătei-reclamante nu este nevoie de nicio opinie a vreunei instituții din Ungaria pentru a lămuri chestiuni care țin de administrația publică din România.

Intimata-reclamantă a subliniat faptul că, de asemenea instanțele de judecată s-au pronunțat deja în repetate rânduri cu privire la ilegalitatea amplasării inscripției „Varoshaza” pe fațada unor clădiri publice ale statului român.

În cauză intimata-reclamantă a invocat și practica juridică a Curții de Apel Târgu Mureș în cauză similară, spre exemplu dosarul nr. 1620/96/2015 sau 1616/96/2015.

Analizând recursul formulat din perspectiva motivelor invocate, Curtea reține următoarele:

Cu privire excepția lipsei de interes și a excepției lipsei calității procesuale active a intimitei-reclamante Asociația Civică pentru Demnitate în Europa, invocată de recurentul-pârât Primarul Orașului Băile Tușnad, în primă instanță și reluată, ca motiv de recurs, Curtea constată că, potrivit art. 1 alin. 1, art. 8 din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ „Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public”.

Potrivit art.2 alin.1 lit. r din Legea nr. 554/2004, a contenciosului administrativ „interes legitim public - interesul care vizează ordinea de drept și democrația constituțională, garantarea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor, satisfacerea nevoilor comunitare, realizarea competenței autorităților publice”.

Intimata-reclamantă, în calitate de „organism social interesat”, în sensul art.2 lit. s din Legea nr.554/2004 are interes în promovarea acțiunii pendente, potrivit art. 5 alin. 3 lit. e și f din Statut, asociația are ca obiectiv pe plan social pe lângă altele și acela de „Monitorizarea aplicării și respectării prevederilor Constituției României și a legilor”, „Deschiderea de acțiuni în justiție, în cazul constatării încălcării legii de către autorități ale statului și ale administrației publice locale, pentru obligarea acestora la respectarea Constituției României, legilor, ordonanțelor Guvernului, ordonanțelor de urgență ale Guvernului și hotărârilor Guvernului”. A aprecia altfel ar însemna a nega însăși rațiunea existenței asociațiilor pentru promovarea drepturilor cetățenești, înființate tocmai pentru a acționa, în fața autorităților, inclusiv a celor din justiție, în scopul protejării unor drepturi generice, prevăzute de lege. În acest sens, Curtea are în vedere faptul că în speță, intima-reclamanta invocă dispoziții legale exprese, în consecință, drepturi cetățenești expres consacrate.

Pe fond, Curtea reține că amplasarea inscripționărilor „Varoshaza” („Casa orașului” - în limba maghiară) și „Townhall” pe care le contestă intima-reclamantă Asociația Civică pentru Demnitate în Europa este recunoscută de recurentul-pârât.

Instanța reține că potrivit art.76 alin.4 din Legea nr.215/2001 „Autoritățile administrației publice locale vor asigura inscripționarea denumirii localităților și a instituțiilor publice de sub autoritatea lor, precum și afișarea anunțurilor de interes public și în limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective, în condițiile prevăzute la alin.2”, iar potrivit alin.2 din acest articol „În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate consiliului local, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă”.

În același sens sunt și prevederile art.12 din H.G. nr.1206/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, cuprinse în Legea administrației publice locale nr. 215/2001, conform căroră „Inscripționarea în limba maternă a denumirii instituțiilor publice de sub autoritatea consiliilor locale sau județene se face printr-o tăbliță similară ca dimensiune, caracter, mărime a literelor și culori cu cea inscripționată în limba română. Tăblița se va amplasa sub tăblița care conține denumirea oficială în limba română”.

Autoritățile administrației publice locale își desfășoară activitatea în condițiile legii și exercită atribuțiile prevăzute de lege, fapt pentru care autoritatea administrației publice locale poate să emită sau să adopte un act administrativ ori să îndeplinească o operațiune tehnico-

administrativă, numai dacă există normă legală care să o abiliteze în acest sens. Astfel, actul emis sau operațiunea efectuată se află în afara legii.

Aceasta este și interpretarea instanțelor de judecată care au statuat că exercitarea autonomiei locale se face pe baza și în limitele stabilite de lege și că o anumită măsură, poate fi dispusă de către autoritățile administrației publice locale, numai dacă există un temei legal care să stabilească în mod expres această abilitare.

Art. 10 pct. 2 lit. g din Carta Europeană a limbilor minoritare, aprobată prin Legea nr. 282/2007 nu poate constitui temei legal pentru inscripționarea în limba minoritară a denumirii unei instituții sau autorități publice. Textul în cauză se referă la folosirea sau adoptarea, dacă este cazul, alături de denumirea în limba (limbile) oficială (oficiale), a formelor tradiționale și corecte ale toponomiei în limbile regionale sau minoritare și nicidecum la inscripționarea denumirilor autorităților publice.

Astfel, potrivit Dicționarului explicativ al limbii române, toponimic este definită ca fiind „totalitatea numelor proprii de locuri, de ape, de munți etc. dintr-o țară sau dintr-o regiune”, respectiv „ramură a lingvisticii care se ocupă cu studiul numelor proprii de locuri: toponomastică”.

Așadar, Curtea reține că, amplasarea tăblițelor pe sediul instituției publice cu inscripționarea denumirii acesteia în altă limbă decât cea oficială a statului trebuie să respecte condițiile de fond și de formă prevăzute la art. 76 alin. 4 din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a celor de la art. 12 din H.G. nr.1206/2001,

Potrivit acestor dispoziții legale, există posibilitatea legală a amplasării unei tăblițe cu denumirea instituției publice tradusă în limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților naționale iar tăblița trebuie amplasată sub tăblița care conține denumirea oficială în limba română .

Curtea reține că, denumirea instituției publice „Primăria... ” se traduce în limba maghiară, „...Polgarmesteri Hivatal”.

În prezenta cauză, Curtea observă că, tăblița cu inscripția „Varoshaza” („Casa orașului” - în limba maghiară) ", nu reprezintă traducerea în limba maghiară a denumirii instituției publice.

De asemenea, Curtea mai reține că, amplasarea tăbliței cu denumirea „Townhall” pe clădirea autorității publice nu are bază legală, nu este denumirea instituției publice tradusă în limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților naționale.

Împrejurarea că orașul este stațiune turistică și că vin mulți turiști străini în vizită, în lipsa unei reglementări legale în acest sens, nu poate constitui temei pentru amplasarea inscripției cu denumirea instituției publice în limba engleză.

În consecință, inscripția „Varoshaza” („Casa orașului” - în limba maghiară) nu reprezintă traducerea în limba maghiară a denumirii instituției publice în cauză iar instanța de fond în mod corect a reținut că, instalarea acestor inscripții „Varoshaza” („Casa orașului” - în limba maghiară) și „Townhall” nu are bază legală iar sub aspectul formei, nu sunt amplasate sub denumirea oficială în limba română, ci pe același nivel cu aceasta, fiind încălcate astfel prevederile art.12 din H.G. nr.1206/2001 și ale art.13 din Constituția României potrivit cărora „În România, limba oficială este limba română.”.

Reținând că argumentele aduse în sprijinul cererii de recurs sunt nefondate, iar hotărârea primei instanțe legală și temeinică, Curtea, în temeiul prevederilor art.496 Cod procedură civilă, va respinge recursul formulat.

În ceea ce privește cererea intimă-reclamante Asociația Civică pentru Demnitate în Europa de obligare a recurentului-pârât Primarul Orașului Băile Tușnad la plata cheltuielilor de judecată, Curtea reține că, intimata nu a făcut dovada existenței și întinderea unor

asemenea cheltuieli conform dispozițiilor art. 452 C.proc.civ., și în consecință, cererea va fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
D E C I D E:**

Respinge ca nefondat recursul declarat de pârâtul Primarul orașului Băile Tușnad, cu sediul în Băile Tușnad, strada Olt, nr.63, județul Harghita, împotriva sentinței civile nr.214 din 14 februarie 2018, pronunțate în dosarul nr.1998/96/2017, de Tribunalul Harghita.

Respinge cererea intimatului Asociația Civică pentru Demnitate în Europa, cu sediul în București, Bulevardul Camil Ressu, nr.68, de obligare a recurentului la plata cheltuielilor de judecată.

Definitivă.

Pusă la dispoziția părților prin intermediul grefei instanței, în 27.09.2018.

**PREȘEDINTE,
Tanka Attila**

**JUDECĂTOR,
Szasz Robert Mihai**

**JUDECĂTOR,
Mariana Făgărășan**

**GREFIER,
Moldován-Horváth Zsuzsánna**

Red. Robert Mihai Szasz
Tehnored.S.N.S. 4 ex.
Data concept:22.10.2018
Data tehnored.:23.10.2018
Jud.fond:Steluța Elena Uța